

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiia, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Panmagiarismul — lapsus linguae?!

Ôre așa se fie?

Deputatul slovac Kollar în vorbirea sa din 27 Februarie n. a făcut unele constatări destul de prețioase și vrednice de laudă. Într-ălele a spus compatrioților nostri Unguri, că ei pe când se rîgă lui Dzeu, întînd mîna dréptă spre cer, în acelaș timp cu mîna stîngă ne sugrumă pe noi, cei neisvoriți din al lui Arpad nemeșesc, dar asiatic neam.

Noi, dacă spuneam lucrul acesta în sfatul țerii, de bună sémă l-am fi spus mai hotărît.

Am fi afirmat în graiu slobod, că nu numai cu mîna stîngă, ci cu amîndouă mîinile se silesc să ne sugrumă binevoitorii nostri ocăruiitori.

Dar' tocmai în ciuda lor nu ne vom lăsa. A mai spus însă deputatul Kollar într-ăle sale multe simțite adevăruri și unul de caracter original și de o expresivitate atât de atîngătoare, în cât președintele parlamentului, dl Apponyi, s'a simțit încuviințat, adevărat provocat a declara, că această aserțiune a lui Kollar nu o pôte clasifica de altceva, de cât de un *lapsus linguae* și rîgă pe dl deputat să se ferescă de a mai face astfel de penibile lunecări de limbă.

Și, la adevă, acest *lapsus linguae* care a fost?

Nu a fost altul, de cât unul dintr-ăle mai vîdite adevăruri, din cîte există în această *patrie a neadeverului*. (Că se nu se credă că suntem superficiali în riscarea acestei afirmații, ne provocăm d. e. la *legea de naționalități*, care în tot timpul, de când s'a făurit și până azi, n'a fost menită pentru alta, de cât pentru a provoca un fel de *ilusiune optică* înaintea celor nepricepuți.) Și anume: Deputatul Kollar li-a spus dragilor nostri hegemoni, că ei temându-se de ori-ce noțiune începătoare cu silaba: *pan*, ca: pangermanism, panslavism, panrușism, nu bagă de sémă, că înșiși cad în această *panistică* greșelă: în *greșela panmagiarismului*.

Și la acesta s'a făcut sgomot în parlament. Nici dl Apponyi n'a vrut, adevărat nu i-a venit să accepteze această afirmație, pentru-că, bine-știut, în această patrie nu pôte exista așa ceva.

Pardon, dle Apponyi! Și dacă ar fi cu ertăciune, stimă și nestimă pîrinți ai patriei noastre *iubite*, noi am fi de părere, că da, durere, așa ceva există la noi acasă, de-și nu ar trebui să existe. Dar' în sfîrșit destul că există, și asta e fôrte trist.

Cum, adevă? O țără care se numesce constituțională, și un guvern care trece de loial și echitabil — ar puté să purcedă față de cea mai mare parte a cetățenilor într'un mod atît de neiertat, atît de despotice, atît de brutal?

Ômeni cu judecată limpede au vîdut și au recunoscut, că heterogenitatea neamurilor, cari împreună formeză această pestriță patrie, ar fi chemată a forma pe teritoriul corônei Sfîntului Ștefan o fericită întîlnire într-ăle colosuri europene, și de aceea aceste fracțiuni bine ar fi, dacă prin buna lor

înțelegere nu ar da ansă la nescai ciocniri mai înverșunate, din ale căror scînteii întăiu Ungaria ar trebui să iee foc.

Adevă au fost ômeni cu minte și cu judecată luminată, cari au prevîdut eventualitatea unei primejdii, cauzate din frecările lăuntrice ale semințiilor conlocuitoare pe acest — de Dzeu binecuvîntat, dar' sub alte raporturi pentru naționalități urgisit — teritoriu. Și cari sunt cauzele acestei frecări, e lucru desbătut de atâtea-ori și de repeți-ori plănuit și desvîlit, în cât azi îl vîd și aceea, cărora li-s'a luat darul vederii. Il vîd, dar' se fac că nu le pasă, adevă nu voesc să știe de astfel de povești (pentru Dlor), căci tot ce e în această țără, tôte cele patru elemente statorite de Empedocle, înțeleptul Elin, trebuie să conlucre la întărirea statului unitar, național, *magiar*, ear' tot ce este contra acestei unguresci și naționalicesci consolidări, — se piară.

Ei bine, ce se ascunde aci? Ôre nu cel mai destrăbălat *panmagiarism*?

Atît sunt de orbi cărmuitorii nostri, în cât în améza zilei cu lampa aprinsă caută vrajba. Și Diogenes umbra zîua la amézi cu lampa aprinsă, se găseacă un om. Și n'a găsit. Tot așa înzadar te vei folosi de tótă puterea luminilor electrice, pe nămolii nostri compatrioți nu îi vei puté lumina și nu îi vei puté face să vadă, că în țără asta e mare, nesăbuit de mare lipsa de lumină, de claritate, de adevăr și de sinceritate!

Începînd de la făcătorii de legi, până jos la cel din urmă cancelist, oficiile acestei țeri sunt impopulate cu niște fericitori ai poporului, cari aduc cea mai mare nefericire și pentru popor și pentru țără, cari n'au idee, ce va să zică țără, popor și drepturile poporului. Ori e dovadă de pricepere aceea, când într'o comună curat românească îți trimit judecători unguresci? (Nu e departe de Sibiia nefericită comună.) Poftim, du-te, nene Opro, la dl județ cu jalbă — și asta îți va cionta pâra cu răspunsul: „*Nem értem*”.

Asta e numai o mică și pôte neînsemnată, dar' destul de generală manifestare a panmagiarismului timbrat de Kollar. Dar' apoi celelalte unde rămân?! Unde e plînsorea cu răpirea limbii, *prin care trăiesce poporul*? Cine dă răspuns la jăluirea, că popórele ne-magiare din această patrie sunt răpite de cea mai scumpă avere a lor, de darul de a avé o tinerime crescută în spirit național, o tinerime liberă în gîndirea și manifestările sale, eliberată de sub cătușile aruncate — cam pe nesimțite, ce e drept, dar' totuși înțepenite — în mințile fragede ale tinerilor crescuți pe bănci unguresci și într'un sistem ucigător de aspirațiile lor aduse de la căminul ingenuchiatei lor nații.

Ce este asta, cinstită și nobilă nație magiară? Nu e cea mai evidentă formă a nenorocitului *panmagiarism*, despre care dl Apponyi a afirmat, că e un *lapsus linguae*? Dar' fie-vă tēmă, cinstiți compatrioți, că acest *lapsus*, nu preste multă vreme va trebui să se răsbune într'un chip, și de sigur asupra voastră se va răsbuna.

Budapesta, 3 Martiu n.

L.

Scrisóre din Budapesta.

Încetarea desbinărilor în sinul tinerimei universitare române.

Budapesta, 2 Martie n.

Când în marea de întunecare a nopții se desprinde cătră zori o geană de lumină, care se luptă cu acel întunecare, și-se pare că negrele guri de bălauri o să înghită jingașul fir de lumină, ce a îndrăsnit să rupă firele nopții și să-și facă drum spre ziuă. Dar' geana tremurătoare creșce, creșce, și potopul zilei înecă vîzduhul în lumină.

De un timp îndelungat bătuită și în sinul tinerimei universitare din Pesta epidemia atît de urgisită, atît de ticălîșă, ce domnesce peste tot în sinul vieții române: *dușmăniile și certele*. De-și aci au pornit mai mulți din idealismul înflăcărat al fie-ărui, urmările totuși s'a vîdut că se pot resfrînge și asupra viitoriului fiecărui.

Un dor de pace a cuprins acum deodată tôte inimile. O dorință fierbinte s'a sălăsluit în pepturile tuturor, scărbiți de tristețele antecedente ale anilor trecuți, și-și dee mîna, caci frați de-un sînge sunt cu toții, și se îmbrățișeze ca frații, și-au propus, ca să stirpescă din sinul lor din rădăcină germenii ôri-cărei uri și dușmănie pentru totdeauna.

O idee, care nu scii cum a cutezat să răsără ca o slabă licărire tocmai acum când relațiunile tinerimei erau atît de înăsprite. Dar' ideea bună s'a luptat și cu încetul a cuprins teren tot mai larg, a cutropit inimile și a eșit deodată la iveală, la lumină, silind pe fie-care să se alăture cu entusiasm la deviza: „*Pace se fie!*”

Și-a călcat fie-care pe ambiție și s'a înrolat cu drag sub flamura păcii.

O idee sublimă, care de sigur o să prindă rădăcini tot mai adînci în sinul acestei tinerimi și va face în consecuență, ca cu încetul să se regenereze și viața română din tôte unghiurile, căci tinerimea e mai aptă de a face acésta. Bêtrânii își au prejudițiile lor, de la cari nu se pot abate, tinerimea însă încălțită la focul unui idealism curat și nobil, la focul dragostei de neam, cu entusiasm pentru binele națiunei, ce nu pôte face în rostul neamului său?

Cătră voi, nobile mlădițe ale neamului român, îmi îndrept și eu glasul meu, cătră voi, cari aveți să fiți lumina poporului nostru, cătră voi, la cari privesce neamul nostru ca la zorile zimbătoare ale dimineții, și vă zic: *Înainte!* Arătați că sunteți demni de a puté satisface aspirațiilor neamului nostru; lăpeđați de la voi ura, pizma, răutatea și dușmăniile, tindeți-vă mîna frățească, căci aceeași mamă v'a crescut la sinul ei: *mama română*.

Aveți frumșele naturii întrupate în vinele vóstre, aveți dar de la Dzeu de a cuprinde cu mintea voastră lucruri trecute departe peste marginile comunului, aveți inimi nobile, le aveți pe tôte, ce vă mai trebuie de cât: unire?

Și vouă vă scărbesce și vă amăresce sufletul plaga dușmăniilor, ce răsar zi de zi în tôte colțurile locuite de Români, și pe voi vă dore inima de certele într-ăle frați!

De aceea ideea ce s'a furișat în mijlocul vostru e un diamant neprețuit, ați făcut un fapt demn de cea mai frumoasă laudă, când ați îmbrățișat-o. Al vostru e viitorul și cât de frumos va fi când veți da mîna cu el ca adevărați frați. Desfășurați steagul păcii și vă adunați sub el și nu lăsați, ca aceea pace să fugă de la voi, ca mândrii să puteți fi cândva, că voi ați început lecuirea rului încuibat în carnea noastră.

Deci înainte, viitorii luminători ai neamului, țineți aprinsă făclia păcii și purtați-o cât puteți prin mai multe locuri.

Înainte!

S.

Un răspuns

— Dlu C. Auner. —

de

C. Erbiceanu.

(Urmare.)

Credem că sunt deajuns datele citate până aicea, spre a se proba că în Bulgaria de astăzi, începînd de la Sirmiu și până în Marea Negră și Balcani ori Munții Epirului, în secolul al III-lea și al IV-lea exista o biserică creștină organizată și care era compusă în mare parte din populația retrasă preste Dunăre din Dacia Traiană sub Aurelian. Aceste biserici își au ființa cu mult înainte de secolul al VII-lea. Cu înființarea bisericii patriarcale a Iustiniane Prime, în nuvela a XI-a cetim, că: într-ăle orașele supuse jurisdicției sale intrau și cetățile creștine de preste Dunăre: ca *Viminaciu*, *Ricidua* și *Liderata*, quae trans Danubium sunt, care 's preste Dunăre.

Dar' să lăsăm pe creștinii dintr-ăle Dunăre și Balcani, pentru-că dl Auner va preține să 'i cităm numai fapte din Dacia Traiană. Pentru acest cuvînt să ne întorcem earăși privirile asupra Daciei Traiane și să vedem ce se petrece acolo pe timpul stăpînirii Goților, în respectul religios.

Se știe că Goții năvălind asupra Constantinopolului s'au răspîndit în Asia și în Galatia și au ajuns până și în Capadocia și au luat mulți Sclavi și într-ălii și din cei enumerați în cler. Și după mult jaf s'au întors a casă. Apoi mulțimea sclăvită și religioasă conviețuind cu barbarii, nu pe puțini dintr-ăle i-au convertit la religiozitate și i-au pregătit a cugeta cele ale creștinilor în locul părerii păgâne. Și într-ăle sclăviți au fost și strămoșii lui Ulfila, Capadocieni de neam, în apropiere de orașul Parnas din satul numit Sadagoltina. Aceștia ni-le spune Filostorgiu în Epitome de Photii. Prin urmare Sclavii aduși din Asia de către Goți au introdus creștinismul la Goți.

Istoricul Socrat în capitolul IV § 33 și 34, al istoriei sale bisericesci după-ce arată cauza desbinării Goților în Ostrogoți și Visigoți, conduși de cei doi șefi Fritigern și Atanarih, cari ocupau teritoriul Daciei Traiane, zice că Ulfila a convertit la creștinism nu numai pe Goții de sub Fritigern, cari locuiau în Valahia de astăzi, probabil în Oltenia, ci și pe varvarii supuși sub Atanarih îi învață creștinismul, din care cauză acesta a pornit o persecuție furișă asupra creștinilor de sub guvernamentul seu. Sub imperatorul Valens din cauza invasiunii Hunilor toți Goții au trecut în imperiul roman, preste Dunăre.

Sozomen istoricul, în cartea a VI. § 37, ne spune aprôpe aceleași fapte ca și Socrat, apoi adaugă relativ la persecuția asupra creștinilor de către Atanarih: *Deci într-ăle mai toți barbarii cugetau cele ale lui Arie, motivul*

a fost acesta: In acel timp mulțime din cei de sub Eritigern mărturisind pe Christos au fost omorâți. Căci Atanarih și cei supuși lui indignându-se pe Ulfilă, care 'i convingea să se creștinească și că prin această se înovează în religione națională, pe mulți la multe schingiuri i-au supus, și pe unii aducându-i se dee socoteli, s'au prezentat cu bărbăție în credință, ear' pe alții, nici cuvânt dând, i-a ucis".

Aceste persecuțiuni au loc pe teritoriul Daciei Traiane, Domnule Auner, notați bine.

Deasemenea și Istoricul Teodoret, în cartea a IV § 37 zice: „Pe timpul acela Ulfilă era episcopul lor (Goților) și pe care mai ales îl ascultau și cuvintele aceluia le luau ca legi nestrămutate". Tot pe timpul Goților, ne istorisește Epifanie, că: un ore-care Audeu a suferit exil în părțile Scythiei, pentru-că aflașă poporul și a fost raportat de Episcopi împăratului. Acolo mai cu seamă petrecând un timp de ani, nu știu cât, și înainte mergând și până la părțile cele mai interioare ale Goției a catehizat pe mulți dintră Goți (de ai lui Atanarih), când s'au făcut și mănăstiri în acea Goție, și duceau monahii o viață, o curățenie și o ascasă nu întemplantore.

Acest Audeu era un eretic și în contra învățătorei lui a luptat prin apostolii săi mult Ulfilă.

Tot acest părinte al bisericei ne povestește că Audeu avea o biserică organizată întră Goții lui Atanarih, având Episcopii ei, ca Uranius și Siluan, dar' în urma cumplitei persecuții, a doua, din partea lui Atanarih, s'a împrăștiat această eresie și s'a nimicit și biserică lor. Apoi ne spune tot Epifanie: „Căci din Goția au fost alungați cei mai mulți, nu numai ei, ci și creștinii noștri de acolo pentru-că s'a ridicat persecuție mare de Regele păgân și care a fost înfricoșată și tot neamul din aceia s'au îndrumat spre ocrotirea Romanilor, pentru-că împărații Romanilor erau creștini". Cine se fie respectat, domnule Auner et Compania, acei creștini din Dacia Traiană pe cari autorul Epifanie, aproape contemporan, îi numește creștinii noștri de acolo? Ore nu trebuie să înțelegem că în Dacia era o biserică creștină, compusă numai din localnici, și cunoscută părinților bisericești, ear' nu cea formată curând de către Ulfilă și care era caracterizată de Semi-ariană? Bunul simț așa interpretează aceste cuvinte. Nu uitați, vă rugăm, că suntem abia spre jumătatea secolului IV, și creștinismul era bine înrădăcinat întră locuitorii vechi ai Daciei Traiane. Acesta ni-o confirmă indirect și sf. Ión Chrisostom în Epistola sa a XIV către Olimpiada și sf. Marele Vasilie în epistola sa 164 către Asholiu, (volumul XXXII ediția Migne) care zice relativ la persecuția creștinilor din Dacia Traiană: „In istorisirile tale ved rezistențele lor atletice, corpuri ciuntite pentru credință, mânia barbară disprețuitoare a celor neîndurați la inimă, feluritele schingiuri ale persecutătorilor, suferințele luptătorilor în toate, lemnul, apa, instrumentele distrugătoare ale martirilor"... Ear' în epistola 165 tot către Asholiu (opera citată), mulțămindu-se sufletește că i-s'a trimis corpul St. Sava, martir din Dacia Traiană, zice: Martirul acum de curând luptându-se

pe pământul barbar vecin vouă, l'ai cinstit cu cinstirea cuvenită, ca un agricultor recunoscător celor ce dau semința, trimițând primățiile din fructe"... Sf. Sava a suferit martirul pe la 372.

Goți trec Dunărea în trei rânduri și se așază în pământul Romanilor, în Bulgaria de astăzi; mai întâiu la 355, când se refugiază și Ulfilă, din cauza persecuției cumplite a lui Atanarih, apoi la 370 când au fost din nou persecutați și ortodocșii și ereticii, tot de Atanarih, în fine la 375 când fug cu toții în mase dinaintea invasiunii Hunilor și se stabilesc temporal în Tracia. În acest restimp, pe la 383 moră și Ulfilă în Constantinopol, după cum ne spune ucenicul seu Auxentiu, episcop în Dorostol (Silistra). Hunii, se știe că au primit cele înăiu semințe ale Creștinismului tot în Dacia Traiană; de la cine ore, dacă nu de la populația băstinașă rămasă în vetrele lor prin munții Carpați? Nu vă mai espun și relația bisericii din Goția cu biserică mămă din Cesaria Capadocie tot pe timpul Goților, și care ni-s'a conservat, document autentic, de neprețuită valoare pentru existența Creștinismului în seculul al III și al IV în Dacia Traiană.

Acum ne veți îngădui să vă cităm și câteva nume de martiri, cari au suferit pe timpul persecuțiilor provocate de Atanarih.

1. Nichita Romanul, zis și Românul în cărțile noastre ritualistice, Martirologiul latin zice că a fost *Dacorum Episcopus*, și adaugă: *eodem die santi Nicetae Gothi qui ab Athanarico ob Catholicam fidem iusus est in igne comburi*. Ear' Martirologiul grec ne spune că se afla dincolo de fluviul Dunării, pe timpul lui Constantin cel Mare la 330, prin urmare în Dacia Traiană. Citez datele și faptele martirilor din Martirologiile: Roman din 1661 ediția de Paris, a lui Augustin Lubin, și după Acta Sanctorum, ear' din Martirologiile grece după Matarast și Nicodim Aghioritul, ear' acesta pentru-ca să se convingă d-nul Auner că nu înșirăm verzi și uscate, ca în diatriba d-sale, spunându-ne că se bazează pe istoricii noștri A. Xenopol, Onciu și Iorga, cari nicăiri, declarăm, n'au spus asemenea neexactități.

2. Mercurie, despre care am vorbit.

3. Sava Stratilatul, martirizat tot în Dacia Traiană sub Atanarih, înecat în râul Museu (Buzău?). (Va urma).

Din dietă.

— Vorbirea deputatului Teodor Fașie —

Roștită în ședința din 24 Februarie.

(Urmare.)

Fașie: Făcând obiect de contemplație și comparație cele zise din partea de dincolo în cestiunea de naționalități, nu-mi pot delucida: ce anume voesc on. opoziție și în ce chip cugetă că s'ar putea da o soluțiune cestiunii de naționalități.

Kubik Béla: Papp József, a spus-o deja foarte frumos. (Sgomot. Presidentul sună clopoțelul)

Fașie: Deoparte se zice Românilor să abandoneze pasivitatea, să intre în activitate, să vină aci, să spună aici ceea-ce doresc; ear' de altă parte, când unul dintră deputații sași naționaliști veniți aici a tălmăcit cererea Sașilor, dd. din partea de dincolo erau aproape să-l sfășie. (Strigăte din stânga extremă: Nu de aceea! Pentru-că au făcut declarațiuni nepatriotice!) Ce ați face ore, dacă și Românii intrați în activitate ar fi aici? Eu așa cred și așa-mi închipuiesc, că dl deputat Pichler Victor, cu firea sa vehementă, ar fi putut să aibă parte de sute de îndrumări la ordine din partea presidentului.

La discursul meu ținut cu ocaziunea desbaterii bugetului pe 1901 ați zis că nu-mai în acel cas îi dați creșământ, dacă e sincer, apoi ați mai zis, că de la patriot român e mare grație dacă se declară fidel patriei și dacă se supune tuturor legilor. De altcum... (Strigăte din stânga extremă: Vorbesce barem cu ceva mai tare! Nu auzim!) Rogu-vă, o veți eeti în tipariu. Pe când de altă parte ziarele pasiviste 'mi făceau reproșuri, că: cine m'a plenipotențiat pe mine să vorbesc astfel? Patriotismului d-lui deputat Iosif Papp, exprimat aci în dietă, numai în acel cas îi dați creșământ, dacă celea spuse aci le va spune și în fața alegătorilor lui, în fața poporului. Dați-mi voie însă să întreb: nu are ore valoare mai mare, nu e ore mai cu efect, când un deputat român vorbesce aci în dietă (Drept! așa e!) și aci în dietă, în fața țerii spune cele la ce sentimentul său patriotic îl îndemnă să le spună? (Plăcere în dreapta și stânga extremă)

Dl deputat Babó Mihály, de exemplu, numai în acel cas ar fi liniștit, dacă cele zise de Iosif Papp ar fi și enunțate din partea tuturor naționalităților și dacă nemagariii ar striga ungurește: Eljen a haza! Isten áldd meg a magyart! Dl deputat Holló Lajos a zis apoi, foarte corect: să facem naționalităților să simtă, să le convingem, că nu prin confiscarea drepturilor de limbă și religione ale celorlalte naționalități voim să realizăm hegemonia rassei magiare. Conform aserțiunii dlui Bizony Ákos nicăiri naționalitățile n'au fost investite cu atâtea drepturi, ca la noi, și totuși în loc să primescă cu mulțămită aceste rezultate și să năsuască a deveni cetățeni ai patriei, ele graviteză în afară. Dl deputat Polczner zice, că: sub guvernul de acum năsuințele neîndreptățite ale naționalităților au luat așa mare avânt, încât Sașii și Românii, Slovaci, Sârbii și Croații, toți năpustesc contra Magiilor.

Iată, nu e ore chaos teribil acesta? Să-mi spună însă dl deputat Bizony Ákos, cum și dl deputat Polczner Jenő: în ce chip graviteză în afară, și în ce chip năpustesc contra Magiilor, de pildă Românii? Ori nu avem aceeași sorte comună în bine și 'n rău? Nu egală ne este purtarea sarcinelor? Ori nu au fost Românii tovarăși de sorte cu Magiarii în apusul mileniu? Nu umăr la umăr au luptat ore Românii din Ungaria și Magiarii în luptele pentru libertate? Nu acoloși și-au vârsat sângele pentru libertate Românii, unde și Magiarii? În piața Orășului

mari, de pildă, în 1848 foarte adese-ori se adunau mai mulți honveđi-recruți români, cari îmbrăcați ca vai de ei, desculți, în frig mare, tremurând de frig, își așteptau trimiterea la trupe. Și în Oradea-mare ori nu din ferăsta locuinței episcopului român a vestit Kossuth Lajos cuvântul libertății și a îmbărbătat pe oradani la credință și perseveranță? (O voce din stânga extremă: Un cuvânt nu e mult, dar' nici chiar atâtea nu auzim! Sgomot.) Ș'apoi în Oradea-mare încă sunt dór Românii. Dór' Kossuth Lajos om român, pe un secretariu al său, pe Alexandru Dragoș l'a trimis la moții agitați de camarilla din Viena, pentru-ca să se 'i câștige și să 'i împace cu Magiarii! Amestecul profesorului Hatvani însă nu numai că a zădărnicit această misiune, care era deja aproape de realizare, ci moții agitați au ucis și pe Dragoș chiar.

Peste tot, cine cercetează cauza cevași mai temeinic, acela știe prea bine că alături cu Kossuth Lajos lucrau foarte mulți tineri români. Aserțiunea, că nicăiri naționalitățile n'au fost investite cu atâtea drepturi, ca la noi, încă au aplicat-o incorect asupra Romanilor domnii deputați; incorect, pentru-că Românii sunt locuitori ai patriei acesteia din vremuri străvechi deja. Pe timpul războiului magiar de libertate au luptat pentru libertate și independență alături cu Magiarii. La cucerirea cetății Buda au fost Magiari, dar' au fost și Români, ba în Beins se susține, că cel care a infipt stindardul național pe parapetul cetății era Român originar din Beins.

Rákosi: A fost din comitatul Zala!

Fașie: În fața acestor calități patriotice se afirmă că Românii graviteză în afară, eu cred că e foarte mare exagerație.

Dl deputat Gabányi la soldații magiari cari pot suporta mai bine strapațele înțelege și pe frații români, căci — cum zice el — sunt mulți printră noi. În general, dintră discuțiunile naționalistice rostite din stim. parte de dincolo, după a mea părere numai singură părerea dlui deputat Holló Lajos ajunge măsura dreptății. Celelalte peste tot n'au nici o îndreptățire de a fi în patria noastră, unde pētra fundamentală a constituției sunt: libertatea, egalitatea și frățietatea.

Ceea-ce poftesc dl deputat Babó Mihály e antilegal și contra firii. Nici nu ar pute fi concordat cu demnitătea, cu liberalitatea statului național magiar, să confisce Romanilor folosirea limbei lor și drepturile confesionale căpătate legal. Revoc în memoria dlui deputat Babó Mihály — drept că pe atunci era tinerel, dar' le va fi cetit — abuzurile acelea comise pe timpul regimului Bach, în înțelesul cărora se ordonase, ca în gimnasia istoria, limba greacă, algebra și matheza să se propună nemțesce, voind să ne germanizeze. Acesta însă nu li-a succedat. În 1861, când puteam apoi să ne mișcăm mai liber, răsună țēră de șari-vari-ile făcute de juristii de pe atunci în ciuda șefilor comitatensi și în a husarilor bachiani. Ne cădea bine, că arangiam șefilor de comitate și husarilor bachiani șari-vari și le spărgeam ferestrele. (Aprobări în stânga). Dar' întră ti-

FOIȘORĂ

Insemnătatea unei rugăciuni.

de

Ioan Romoșan.

(Urmare.)

Ne rugăm pentru curățirea păcatelor, ca să fie realizabilă mântuirea sufletului, pentru-că de mai dobândi lumea totă, n'am câștigat nimic, dacă ne-am pierdut sufletul, ăce Mântuitorul. Creșdând în viața dincolo de mormânt, în răsplătirea fie-cărui după faptele sale din partea Creatorului, și știind că ascultă bucuros pe cei ce se închină lui cu duhul și cu adevărul, și că „inima înfrântă și smerită nu o va urgisi nici-când", datorință sfântă avem, să ne rugăm pentru deapropoale nostru. Fiindu-ne puterile mărginite, să înălțăm rugăciuni evlavioase mai ales pentru sufletele rudeniilor noastre.

Că rugăciunea are putere pentru mântuirea sufletelor celor răposați, ni-o dovedesc nenumărate exemple atât din sfânta scriptură cât și din viața altora, cu deosebire a sfinților părinți.

Biserica a practisat-o, ba și în serviciul divin din dumineci și sârbători a introdus astfel de rugăciuni, ăcând întră multe altele: „Pentru cei vii și pentru cei morți și pentru mântuirea sufletelor lor Domnului să ne rugăm".

Sf. scriptură zice: „Iubiți pe cei ce vă urăsc pe voi, rugați-vă pentru cei ce vă batjocoresc și vă persecută, ca să fiți fii ai Tatălui celui din ceriuri". Timpul în care ni-se dă ocaziune să satisfacem acestei datorințe sacre, să 'l folosim, pentru-că Christos zice către apostolii Petru, Iacob și Ioan, când se aflau în grădina Getsimani: „Privegheați și vă rugați, pentru-că va veni timpul, când nu vă veți mai pute ruga". Pe vameș rugăciunea sa smerită l'a mântuit de păcat, ear' tâlhariului restignit de-a drépta lui Christos i-a deschis ușile raiului. „Tote, câte cereți rugându-vă, să credeți că veți lua și va fi vouă".

Credința noastră în puterea mântuitoare a rugăciunii e deci basată pe sft. Scriptură; aflăm însă probe și destule exemple în nenumărate casuri din viața sfinților.

Tote rugăciunile rostite pentru mântuirea omului, cari exprimă în mod văduț legătura, unirea, raportul și comuniunea întră

vii și morți, cari n'au ajuns încă la deplina curățire de păcate, servesc în același timp de garanță sigură pentru ameliorarea sortii răposaților, prin întervenirea viilor animați de iubire pentru ei și de nădejde în îndurarea d-zească. Sufletele acelor, pentru cari ne rugăm, primesc iertare și sunt scăpate de torturile mistuitoare, de-ore-ce Christos zice: „Tot ce cereți de la Tatăl din ceriuri în numele meu, vi-se va da vouă". Astfel e dogma ortodoxă, învățătura adevăratei noastre biserici.

Când ne rugăm pentru iertarea fărădelegilor noastre nu ne rugăm pentru altceva, decât pentru fericirea noastră vremelnică și eternă. Ne rugăm pentru delăturarea cauzei răului, a cărei consecuență e încetarea efluxului. Despre eficacitatea rugăciunii și în casuri de acestea, avem nenumărate exemple în sf. scriptură: pe femeia care se părea incurabilă suferind de atâtea ani în curgere de sânge, care a cercat la medicii cei mai de valoare, a vindecat-o Christos în urma credinței sale. Pe fiul cel îndrăcit l'a tămăduit Christos, când a zis tatăl său: „Dă-mi ajutor necredinței mele".

În casurile de față se spune espres, că credința i-a mântuit, și rugăciunea, — cum

bine știm — nu e alta, de cât espresiunea credinței prin cuvinte. Dacă n'am crede noi în Tatăl Creatorul, în Fiul Mântuitorul și în Duchul sf. sēvēșitorul harului divin, dacă n'am crede în voința absolută a acestor trei ipostasuri din Dumnezeu, nu ne-am ruga de nimic.

Dacă ne-am și îndoi, experiența de toate zilele ne dovedește, că D-zeu își eserecitu puterea în continuu, numai să fim destul de atenți, numai să vrem, să observăm, pentru-că cum zice țērănul: „Dumnezeu nu dă cu băta".

Căți omeni nu vedem, cari până ce sunt tineri se aruncă în brațele diferitelor plăceri, ear' după-ce devin mai maturi, cu înțetul cu înțetul se îndreptă. Să nu credem că acesta este voia întemplantării. Nici pe departe; acesta are să se mulțămescă numai și numai împăcării lor cu urzitorul vieții, care nu voescă mōrtea păcatosului, ci să se întōrcă și să fie viu; care nu de șapte-ori, ci de 70-ori câte 7 ne iartă păcatele, ne iartă fărădelegile noastre. (Va urma.)

nerii aceia erau și Români! Și întreb pe dl deputat Bibó Mihály: cum ar fi ore acel „Isten áldd meg a magyart“, când Slovaci, Sași, Sârbii și Românii l-ar cânta de silă?

De la dl deputat Polezner Jenő întreb: când și unde, de la revoluție încôci, s'au năpustit Românii contra Mag'arilor? Faptul că există într'ei unii cari fac politică naționalistică, încă nu e atac în contra statului național magiar, și nu pôte fi atribuit drept crimă celor cari stau afară de politica aceea.

Barta Odön: Acelora nu, dar' celorlalți da!

Nu mergeți la America!

Știm că în America se află deja mii de Români emigrați de la noi cu scopul de a face câștig și a-și plăti necazurile de a casă, ca la întorcere să pôtă începe o nouă viață. Multora li-a succedat aceasta, dar' mulți, foarte mulți au dat și de miserie, așa că împrejurararea aceasta trebuie să contribuie la reducerea emigrărilor și a face, ca aceia cari vor emigra pe un timp ore-care, bine să cumpenescă acest pas, înainte de plecare.

În privința acesta „Fôia Poporului“ publică două scrisori din America, de următorul cuprins:

Muncie (Indiana), 3 Faur 1902.

Mulți se află astăzi în mare miserie, blăstămându-și sorțea și totodată ciasul, în care s'au decis a pleca în această străinătate și lume nouă, care face pe om ne-om și își capătă din sănătate nesănătate. De ar ști fiecare, că ce dulcătă se află în America, sunt sigur că nu 'și-ar mai duce nasul la bancă spre a-și însărcina puțină-i moșioră sau se-și vândă vituțele din jug, lăsându-și jugul în cuiu și nevasta și copilașii lui proprii într'o mare jale și cu inima mâhnită de plecarea lui. Cugetă că merge la America să facă sute, da mai nainte de a pleca în America nu-și cugetă, că Dômn, sunt eu în stare a-mi câștiga, sau dacă ajung eu acolo fire-aș sigur, că dau de lucru sau cel puțin de s'ar încrede epistolei, care o scrie altul, care se află de 2—3 ani acolo și de bună sémă acela chiar la dulcii sei părinți sau frați, surori nu serie lucruri neadevurate, dar' nu le bagă în sémă pe nici una fără numai plăcă boește la America, și dacă el sosește aici, atunci vede că ce a făcut. Nu-i vorbă, mulți s'au folosit aici, dar' își blăstămă sorțea și ciasul în care au plecat la America, fiind-că până acum au mers foarte bine lucrurile în America și fiecare după munca și ostănêla lui zilnică a putut folosi ceva, dar' începând de acum înainte mult nu va mai dura, fiind-că s'a înmulțit foarte tare lumea, de chiar astăzi mulți sunt cari de abia își pot câștiga cu ce se trăescă și totuși ômenii nostri nu-și curmă venirea la America, din cauză că nu se încred la cele scrise despre împrejurarile din America de cei mai vechi.

Vasile Coman, din Hașfalău.

Tot în felul acesta serie un altul, care a ajuns în alt stat din America.

Cleveland (Ohio), 4 Faur 1902.

Ne pare rău de ômenii nostri, că nu sunt atât de luminați, ca să judece de scriem de aici, căci om cuminte nu pôte să laude America pentru ômeni cari au moșioră și copii, ci aici este de trăit numai pentru aceia cari sunt de tot sêraci și vin cu familie cu tot, nu se vie bărbatul să lucre pentru 300 fl. de drum încôci și încolo și pe lângă aceea subsistința lui aici și cheltuelile lui aici acasă și nu e sigur că are ori ba de lucru, căci erna șed foarte mulți fără lucru, că nu capătă și numai ei știu ce inimă due, și dacă un flecar serie că are plată bună se iau și ômeni cari ar puté trăi acasă, după aur în vânt, dară la urmă vêd ce au făcut, dar' e târziu. Deci ar fi bine, ca conducătorii poporului să convingă pe ômeni, că nu lâcomia după mai mult face pe om fericit, ci mulțămirea și cum ai potrivită avere și cum-pătarea și odihna inimei, care o are omul numai în familia sa; că în America mulți sufer dureri trupesti și sufletești, muncind și cât nu pot, ca să scape odată din jug și să vie acasă. Cine nu e tare lipsit să rămână acasă și să nu-și vândă libertatea.

Pavel Borzea din Viștea-de-jos.

Revistă esternă

Supărare în Bulgaria. Principele Ferdinand a trimis la Petersburg pe un încredut al său, pe profesorul Zaimov, ca să înștiințeze la curtea împărătească visita principelui, plănuită pe primăvară. Țarul însă i-a răspuns hotărât, că deastădată nu pôte primi visita principelui.

Pentru acest refuz e mare consternația și supărarea în Bulgaria, deosebi în Sofia. Guvernul, ca să slăbească efectul refuzului îi dă interpretare ca-și-cum acela ar fi urmat din considerare la regele Sêrbiei, a cărui vizită încă a fost refuzată.

Revolta în China. În districtul Nanking au izbucnit revolte nouă, cari dacă nu vor puté fi în curând sufocate pot să devină foarte primejdioase. Într' revoltați se află peste o mii de fost soldați. Împăratul a dat un ordin prin care demandă strict autorităților să apere viața și averea misionarilor și celorlalți sudii străini.

Revolta în Arabia. Abdul Aziz ben Fejzul, urmașul emirilor vechi ai vahalilor, în fruntea unei oștiri de 2000 de ômeni a luat în stăpânire orașul Er-Riad. Numeroase triburi se adună sub steagul său. Se crede că vahalii voesc să detroneze pe sultanul Ibn Rasid — și să-și recâștige hegemonia.

Răsboiul Burilor. Conform rapórtelor engleze, oștirile lui Kitchener au făcut prizonieri și au ucis, în răsboiul de la 8 Iuliu 1901 până la 24 Februaru 1902, mai mulți Buri de cât peste tot erau, — tot conform rapórtelor engleze. Conform însă rapórtelor bure, autentice, numărul Burilor luptători e 20.000, la cari nu sunt însă subsumații insurgenții din Capland, cari mereu se asociéză la Buri în număr considerabil. Numărul acestora, chiar și conform rapórtelor engleze e circa 20.000. Conform însă raportului făcut de Sir Gordon Sprigg, ministrul-president din Capland, comandale comandantilor buri Maritz, Theron și Malan în ocupat un teritoriu de 100.000 de kilometri pătrați, și jumătate din africanerii locuitori pe teritoriul acesta s'au revoltat contra Englezilor, așa că Burii au în Capland cel puțin 180.000 de aderenți.

NOUTĂȚI

Din tractul Iliei. Când am dat loc, în numărul trecut, stirei, că preoții din tractul Iliei sunt convocați pe 8 Martie n. la o conferință confidențială, în scopul de a se înțelege asupra persoanei fiitorului lor protopresbiter, — eram de credință, că plănuita conferință e pusă în legătură cu vre-o altă întrunire bisericească, convocată tot pe atunci, pe baza legii noastre bisericesci, și în mod legal. După cum suntem însă acum informați, întrunirea convocată e de caracter cu totul particular, care în forma acesta nu mai stă sub scutul statutului nostru organic, ci sub controla organelor puterii de stat. În forma acesta, care nu correspunde prescrierilor legii noastre bisericesci, natural că nu o putem aproba; și luând informațiuni de la locurile competente, suntem autorizați a declara, că nu le aprobăm nici ele, cu atât mai virtos, că statutul organic s'a îngrijit de ținerea diferitelor întruniri legale bisericesci. Astfel în curând are a se întruni colegiul preoțesc din întreg tractul pentru alegerea membrilor din cler ad hoc, în care întrunire preoții nostri pot lua apoi înțelegerea ce dorește.

Protopresbiterul Vêrșetului. Consistoriul din Caransebeș, în ședința plenară de alaltăeri, a numit protopresbiter al tractului Vêrșet pe concurentul David Terfaloga, parochul Reșiței-montane.

Remaniere ministerială. Ministrul de comerț, Hegedűs Sándor, a demisionat. În locul seu va fi numit deputatul Horánszky Nándor ministru de comerț.

102 coconite universitare. La universitatea din Budapesta sunt înscrise 102 coconite, dintr' cari 71 se pregătesc pentru cariera profesorală, ear' 31 pentru cea medicală. Două dintr' ele sunt practicante, a nume: Valeria Curtuș (din Arad) asistentă a profesorului Klug, și Margareta Balogh, asistentă a profesorului Lóczy. Coconitele filosofice au la universitate odaie anume numai pentru ele.

M. Sa împăratul și rege Francisc Iosif I. Duminecă a petrecut la vânătoare la Gödöllő, de unde s'a reîntors la Budapesta sêra. Luni a dat audiențe generale.

Oficerii și juriile de onoare. Ministrul de răsboi a interzis oficerilor de a mai figura ca membri, ori preșidenți ai juriilor în cauze de onoare ale civililor.

Incendiu. Vineri des de dimineță au luat foc grajdurile proprietarului Paljános Zsigmond din Apahida și în scurt timp au ars scrum împreună cu treizeci și cinci boi de îngrășat. Se crede că focul a fost pus în mai multe locuri deodată.

† Maria Popa. Subscrișii cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că prea iubita noastră fiică, soție și mamă Maria Popa n. Moisa Ión, preotă în Veneția superioară, după lungi și grele suferințe, împărțită fiind cu sf. Taine, a adormit în Domnul Marți, în 25 Februarie st. n. în etate de 53 ani și al 35-lea an al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământesci ale prea iubitei și neuitatei noastre defuncte au fost așezate spre vecinică odihnă Joi în 27 Februaru st. n. la 2 ore p. m. în cimiterul bisericeii gr. ort. din loc. Fie-i țărina ușoră și memoria în veci neuitată! Maria Moise Ioan, ca mamă. Nestor Popa, preot ca soț. Octavian, Cornelia, Septimiu, Pompiliu și Iuliu, ca fii și fiică. Ecaterina Joga Pușcariu, ca soră. George Pasăre, ca ginere. Acseste Moșoiu, cu soția Livia, notar în Bran. Pantelimon Nastea, preot în Perșani. George Nastea, practicant de notar. ca nepoți. Lazar Popa, preot în Sinca-nouă. Leonte Popa ca cumnați. Ioan Stoian cu soția sa Stefania, ca veri.

Deputatul Albei-Iulie. Advocatul Dr. Mohay Sándor, deputat al orașului Alba-Iulia, fiind numit secretariu de stat în ministeriul de justiție, și-a depus mandatul. Acesta fiind însă numai formalitate, Sâmbătă a fost ales de nou deputat al numitului oraș.

Fundațiunea „Ioan Lațcu“. În 31 Ianuaru a fost petrecut la cele eterne veterarul paroch Ioan Lațcu din Iacobeni (tractul Agnitez), care din 1855 a păstorit această parochie cu zel și devotament, lăsând în urma sa biserică și școlă corăspunzătoare și un frumuseț fond bisericesc. Pentru a fi folositoriu parochiei sale și după moarte, a testat bisericeii 200 corône, cari se se administreze sub numirea „fundațiunea parochului Ioan Lațcu și soției sale Ana“ și din venitele ei să se procure cărți de școlă copiilor sêraci. Suma acesta a fost predată episcopiei prin protopresbiterul tractual Nicolae Moldovan.

Din tractul Cohalmului ni-se scrie despre decursul conferinței preoțesci ținute la finea anului trecut, la care, cu o mică excepțiune, a participat întregă preoțimea. Conferința s'a ținut în sala școlii din Cohalm, discutând temele: „Cari sunt cauzele, că în unele părți ale archidiecesei a scăzut poporul în religiozitate și bunăstare materială?“ (temă lucrată în scris și cetită de parochul Ioan Curta din Bundorf), și „Cum trebuie să se pörte preotul în biserică și afară de biserică?“ (temă lucrată și cetită de parochul Ioan Blaga din Jiberti). Terminată discuția asupra acestor teme, învățătorul Maican din Ticuș (participant la conferință cu ôspe) încă a cetit o temă de subiect bisericesc-scolar.

Pensiuni fostilor honveđi. Ministrul-president Széll a asemnat lui Biró József, fost locotenent de honvezi în 1848, pensiune de 522 corône, ear' lui Bógdányi Sándor, fost caporal, pensiune de 96 corône. Ambii pensioniști locuiesc în Cluj.

Magiarisare. Ștefan Nedeșan, din Cluj, și-a magiarizat numele în Nyiredi. Concesia ministerială pentru purtarea noului nume se refere și la cei doi copii minorenii ai noului magiar.

Din miseriile emigrărilor. Sâmbătă au sosit a casă 100 emigranți din părțile nordice ale Ungariei, aprôpe goli și istoviți de miseriele îndurate. Plecaseră la America să aile traiu mai bun, dar' din Novembre până acum au tot căutat de lucru și n'au căpătat.

Potop de apă. Ținuturile riului Missisipi (America) sunt tôte inundate; valurile de apă au rupt podurile și au spălat șoselele, în cât comunicația e întreruptă. Au perit în valuri și mulțime de ômeni. În orașul Pittsburgh apa s'a urcat până la etagiul al doilea al caselor.

„Detunată“, institut de credit și economii societate pe acții în Bucium, (Abrud), își ține adunarea generală a anului curent mâne (6 Martie n.) Conform bilanțului încheiat cu finea anului 1901 „Detunată“ a avut

depuneri 190.372 corône 9 fileri, împrumuturi (cambiale, hipotecare, etc.) 341.323 corône 50 fileri, reveriment 1.522.965 corône 11 fileri, fond de rezervă 25.306-91, fond de amortisare 1.974-48, fond de pensiuni 2.158-80, reescompt 65.167 corône, profit curat 10.680-86, din care dividendele (5%) fac 3000 corône, ear' supradividendele 1800 corône. Pentru scopuri de binefacere sunt destinate 307 corône 23 fileri.

Insciințare.

În conformitate cu ordinul Prea Ven. consistoriu archidiececan de dto 28 Ianuarie a. c. Nr. 11115 Școl. prin care s'a hotărât definitiv sistarea funcționării reuniunilor învățătoresci, comitetul central al „Reuniunii învățătorilor gr.-or. români din districtul Sibiiului“ a pre-dat Prea Ven. consistoriul în administrare într'gă avere a reuniunii, care face în bani gata suma de 3194-16 cor., și biblioteca în valoare de 600 cor., peste tot deci suma de 3794-16 cor.

Acosta ne luăm voie a aduce la cunoștința tuturor membrilor acestei reuniuni, cu observarea, că reuniunea fiind desființată, cu datul de azi încetă cu desevîrșire și funcționarea ei.

Sibiiu 19 Februarie v. 1902.

Dr. D. P. Barcian. Candid Popa
fostul presid. al reun. fostul secretar.

FELIURIMI.

Un nou profet al vremii. Până mai câțiva ani înainte de acesta brotăcelul era în mare cinste înaintea ômenilor, pentru-că spunea vremea. A fost însă detronat bietul brotăcel din partea metereologilor, cari dacă greșesc prognosticul vremii îl greșesc barem pe base științifice! În locul brotăcelului a ajuns însă profet al vremii bălegariul (Geotrupes stercorarius, gândacul de bălegă), ridicat la acest rang din partea chiar a unui om învățat. Anume, entomologul I. H. Fabre a închis într'o colivie câțiva cărăbuși de acestia și i-a observat timp de trei luni. În timpul acesta a băgat de sémă, că de câte ori cărăbușii sêra sburau prin colivie, a doua zi urma timp frumos, ear' dacă rămăneau pitulați, ziua următoare urma negreșit plôie. O singura dată se părea că prognosticul cărăbușilor va fi dat de minciună. Într'o sêra adevă prevestiseră plôie, dar' în ziua următoare în loc de plôia prevestită de ei urmase timp superb de frumos. Fabre era pe-acă să-și përdă tótă încrederea în știința cărăbușilor sei; pe 'nserate însă a urmat subit, ca din senin — cum e vorba — o furtună împreunată cu plôie torențială, cum nici cei mai infalibili cărăbuși n'ar fi putut prevesti mai perfect.

Cărți și reviste.

A apărut:

„Transilvania“ și *Analele Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român*, — Nr. 1 pe Ianuarie — Februaru a. c. a apărut cu următorul sumariu: *Din pragul comunității româno-slave* (studiu filologic) de Iosif Popovici (Paris); *Radu cel Frumos* (lucrăre făcută în seminariul de „Istoria vechiă a Românilor“ de la facultatea de filosofie și litere a universității din București) de Alexandru Lăpădat; *Statistica Românilor din Transilvania în anul 1762*, cu un extras statistic (critică la cele două statistice — din 1733 și 1750 — publicate în fascicolii anteriori ai Transilvaniei), de Dr. Ilarion Pușcariu; *Despre cărțile funduare și întăbulări* (recensiune asupra lucrării cu titlul acesta, prezentate de Dr. Valeriu Moldovan pentru biblioteca poporală a Asociațiunii), de Iosif St. Șuluțiu; și notiță bibliografică despre apariția fasc. XXV. (vol. III.) din „Enciclopedia Română“. — În aceștia fascicol — ca parte de sinestătore — a apărut Nr. 1 din *Analele Asociațiunii*, cuprinzând șese procese verbale de ale ședințelor comitetului central, și știri din despărțămintele Asociațiunii.

În legătură cu acesta inovație în organul Asociațiunii fôia titulară a fascicolului ne mai vestese încă una, — anume, că „Transilvania“ va apăre de aci încolo numai în 6 fascicoli pe an.

[31] 3-3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului de clădire aprobat de Preaveneratul Consistoriu archidiececan sub Nr. 9955 școl. din 18 Octobrie 1901, **Comuna bisericească Fofeldea**, comitatul Sibiiului, protopresb. Agnita, dă în întreprindere **edificarea școlei gr.-or. confesionale** pe cale de licitațiune publică minuendă, ce se va ține în 9 Martie c. în edificiul școlei gr. or. din Fofeldea la 1 oră d. a.

Prețul strigărei este de 10,000 cor., în cari nu se cuprinde valoarea petrii și a cărămidii necesare, pe care le dă comuna bisericească în natură.

Licitanții au a depune un vadiu de 10%.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parochial din Fofeldea.

Fofeldea, în 11 Februarie 1902.

Comitetul parochial.

La Librăria Tipografiei archidiececane în Sibiiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerț.

Prețul 2 corone.

La Librăria Tipografiei archidiececane din Sibiiu se află spre vânzare
Portretul (Phototyp - Lichtdruck) Esclenției Sale Inaltpreasănțitului Domn **Joan Metianu** Archiep. și Metropolit
cu prețul de **2 corone** plus porto postal recomandat 55 fileri. * * * * *

Anunț.

Subsemnatul am onore a face cunoscut dlor comercianți, preoți și titori etc., că am deschis o

fabrică de lumini de ciară

albă și galbenă

și astfel voi pune în vânzare **tot soful de lumini**, cum **făclii cu flori, rôte, corde etc.**, cu **prețurile cele mai moderate.**

Efectueșc în ori-ce parte a țerii comande, mai mici prin postă, ear' mai mari pe calea ferată. [15] 4-5

Deslușiri asupra prețurilor cum și probe se dau, la cerere, imediat.

Poiana (Szeben m.), Februarie 1902.

Nicolae I. Moga

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiececană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidiececană în Sibiiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiececană:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: **Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.**

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidiececane.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1901.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		
10.—	10.—	8.50	2.10	pl.	Viena	sos.	1.50	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	2.10	8.50	pl.	Viena	sos.	3.25	7.20	6.20	6.20
8.30	6.50	5.45	9.15		Budapesta (gara centrală).		7.10	1.50	6.20	7.50	8.10	6.50	10.00	2.15		Budapesta (gara centrală).		6.10	1.50	7.20	9.40
11.21	8.46	9.02	11.12		Szolnok		3.22	11.44	3.25	5.32	10.56	8.46	1.—	4.15		Szolnok		2.49	11.44	4.13	7.32
1.33	10.38	11.33	12.47		P. Ladány	pl.	12.54	10.06	1.12	3.56	3.55	11.51	6.05	7.11	sos.	Arad	pl.	9.55	8.18	11.20	4.21
3.42	11.56	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	sos.	11.04	8.43	11.36	2.38	4.30	12.41	6.35	—		Glogovaț.	sos.	8.57	—	10.50	4.06
3.58	12.16	2.06	2.18	pl.	Mező Telegd		10.44	8.38	11.17	2.31	4.42	—	6.46	—		Gyorok		8.45	—	10.33	—
4.38	12.48	3.03	2.50		Rév		1.07	8.11	10.42	2.01	5.03	—	7.06	—		Pauliș.		8.24	—	10.14	—
5.20	1.26	3.45	3.26		Brateca		9.32	7.47	10.08	1.34	5.14	—	7.16	—		Maria-Radna		8.12	—	10.00	—
5.43	—	4.06	—		Ciucia		9.11	—	9.50	—	5.35	12.49	7.29	—		Conop.		7.57	—	9.45	3.27
6.31	2.16	4.52	4.16		Huedin		8.37	7.09	9.19	12.52	5.37	—	7.55	—		Bêrzava		7.22	—	9.15	—
7.16	2.49	5.32	4.52		Nadășul-ung.		7.55	6.40	8.37	12.20	6.13	—	8.11	—		Soborșin		7.05	—	8.57	—
8.18	—	6.39	5.42		Cluș	pl.	6.54	5.41	7.37	—	6.58	1.46	8.51	—		Zam		6.75	—	8.15	2.31
8.83	3.50	6.59	5.55	sos.	Apahida	sos.	6.13	5.23	7.—	11.01	7.27	2.05	6.19	—		Gurasada		5.50	—	7.41	2.05
8.50	4.20	8.30	6.11	pl.	Ghiris		5.24	—	6.45	10.46	7.52	—	9.43	—		Ilia		5.23	—	7.16	—
9.07	4.41	8.59	6.27		Cucerdea	pl.	5.02	—	6.27	—	8.08	3.27	—	—		Branicica		5.13	—	7.06	1.39
10.14	5.56	10.29	7.26		Uióra	sos.	3.40	—	5.12	9.23	8.26	—	9.52	—		Deva		4.49	—	6.43	—
10.44	6.24	11.16	7.50		Vințul-de-sus	sos.	3.11	—	4.43	8.54	8.52	2.54	10.42	—		Simeria (Piski)		4.27	—	6.20	1.12
10.56	6.33	11.31	7.52		Alud	pl.	3.04	—	4.33	8.49	9.06	3.06	10.46	—		Orăștia		4.12	—	6.05	1.00
11.03	6.40	11.40	7.56		Teiuș	sos.	2.58	—	4.27	—	9.52	3.32	11.35	—		Șibot		3.33	—	5.19	12.12
11.12	6.48	11.50	—		Crăciunel	pl.	2.51	—	4.20	—	10.16	—	11.56	—		Vințul de jos		3.13	—	4.55	11.57
11.34	7.11	12.20	8.16	sos.	Blaș (ungh. Têrnavei)		2.29	—	3.59	8.23	10.38	4.00	12.16	—		Alba-Iulia.		2.53	—	4.34	11.40
11.52	7.32	12.46	8.32	pl.	Micăsasă	sos.	2.07	—	3.38	8.06	10.54	4.23	12.34	—		Teiuș	pl.	2.33	—	4.17	11.13
12.24	—	1.43	8.37		Copșa-mică	sos.	1.42	—	3.02	8.00	11.30	—	1.05	—	sos.	Sibiiu		2.—	—	3.43	—
12.53	—	2.17	—		Mediaș	pl.	1.09	—	2.36	—	—	—	—	—							
1.02	—	2.26	9.04		Elisabetopole	sos.	12.56	—	2.26	7.35	—	—	—	—							
1.14	—	2.36	—		Sighișora	pl.	12.49	—	2.16	—	—	2.00	7.30	4.10	pl.	Vințul-de-jos	sos.	11.30	7.48	10.13	—
1.45	—	3.14	9.31	sos.	Hașfalău		12.11	—	1.44	7.08	—	2.24	7.57	4.31		Sebeșul-săseșc		11.14	7.28	9.55	—
2.01	—	3.33	9.43	pl.	Homorod		11.50	—	1.25	6.56	—	2.47	8.20	4.49		Câlnic		10.56	6.48	9.15	—
2.15	—	3.43	9.47		Ágostonfalva	sos.	11.14	—	1.06	6.50	—	3.11	8.44	5.08		Cunța		10.46	6.34	9.02	—
2.33	—	4.08	10.01		Ápața	pl.	10.55	—	12.49	6.37	—	3.21	8.54	5.17		Mercurea-Sărătura		10.31	6.15	8.43	—
3.04	—	4.45	10.25		Feldioara	sos.	10.24	—	12.18	6.16	—	3.40	9.12	5.31		Mercurea		10.19	6.00	8.28	—
3.40	—	5.27	10.53	pl.	Brașov	sos.	9.45	—	11.40	5.49	—	3.40	9.12	5.31		Apoldul-mic		10.09	5.18	8.14	—
3.47	—	5.43	11.—		Timiș	pl.	9.35	—	11.33	5.42	—	3.54	9.26	5.42		Apoldul-mare		9.52	4.55	7.52	—
4.03	—	6.08	11.14		Predeai	sos.	9.12	—	11.16	5.23	—	4.30	10.05	6.11		Galeș		9.33	4.25	7.24	—
4.03	—	7.52	12.26		București	pl.	7.44	—	10.03	4.23	—	4.58	10.33	6.33		Seliște		9.17	4.05	7.05	—
6.13	—	8.32	12.8				7.03	—	9.22	3.50	—	5.27	11.07	6.56		Săcel		8.58	3.40	6.41	—
6.43	—	9.09	1.16				6.38	—	8.57	3.35	—	5.40	11.20	7.06		Cacova		8.43	3.28	6.29	—
7.16	—	9.40	1.35				5.58	—	8.27	3.15	—	5.50	11.30	7.15		Orlat		8.38	3.16	6.17	—
8.—	—	10.25	2.09	sos.			5.08	—	7.48	2.45	—	6.01	11.45	7.24		Cristian		8.18	2.48	5.50	—
3.55	—	11.—	2.19	pl.			9.27	—	5.00	2.18	—	6.18	12.03	7.35		Turnișor		7.54	2.17	5.17	—
4.40	—	12.26	3.01				8.47	—	4.05	1.42	—	6.44	12.29	7.56		Sibiiu	pl.	7.44	2.05	5.05	—
5.10	—	1.11	3.31				8.20	—	3.32	1.12	—	6.53	12.40	8.05	sos.						
11.55	—	8.05	9.10	sos.			3.05	—	7.50	9.15	—	—	—	—							

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș										Arad — Timișóra											
tren de persoane				tren mixt.			tren de pers.	tren mixt	tren de pers.	tren de pers.				tren mixt.			tren de pers.	tren mixt.	tren de pers.		
2.21	4.43	11.19	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9.32	3.25	12.35	—	6.20	11.56	5.00	pl.	Arad	sos.	10.43	3.44	10.55	—
3.50	6.36	12.47	8.50		Ocna	pl.	5.07	8.08	1.50	11.01	—	7.08	12.42	6.14		Vinga		9.47	3.01	10.11	—
4.12	7.04	1.09	9.15	sos.	Sibiiu		4.40	7.41	1.21	10.30	—	7.31	1.05	6.52		Mercizfalva		9.09	2.33	9.43	—
tr. mixt.	tr. mixt.	tr. mixt.	tr. mixt.	pl.		sos.	—	7.33	—	8.57	—	8.01	1.35	7.39	sos.	Timișóra	pl.	8.25	2.00	9.10	—
4.33	Comunitate	2.—	—		Tâlmăciu mare		—	6.45	—	8.04											
5.23	Nușfalău și Vinetia.	2.54	—		Avrig		—	6.01	—	7.15											
6.15		3.59	—		Făgăraș	pl.	—	3.32	—	4.25											
8.34		6.35	—	sos.			—	—	—	—											

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.

Vințul-de-jos — Sibiiu.

Tren micșt	tr. d. p.	tr. d. p.	Tren micșt
—	2.00	7.30	4.10
—	2.24	7.57	4.31
—	2.47	8.20	4.49
—	3.11	8.44	5.08
—	3.21	8.54	5.17
—	3.40	9.12	5.31
—	3.54	9.26	5.42
—	4.30	10.05	6.11
—	4.58	10.33	6.33
—	5.27	11.07	6.56
—	5.40	11.20	7.06
—	5.50	11.30	7.15
—	6.01	11.45	7.24
—	6.18	12.03	7.35
—	6.44	12.29	7.56
—	6.53	12.40	8.05

Arad — Timișora

tren de pers.	tren mixt.	tren de pers.	tren mixt.
—	6.20	11.56	5.00
—	7.08	12.42	6.14
—	7.31	1.05	6.52
—	8.01	1.35	7.39

Notă. Numerele încadrate în linii negre însemnă orele de noapte.